

Ο.Σ.Υ.Ε

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΔΡΑ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ ΣΟΛΩΜΟΥ 2 Τ.Θ. 91503 Τ.Κ. 181 10

ΤΗΛ. 2104950760 – 2104967174 FAX 2104950710

www.osye.org.gr e-mail: osye@otenet.gr

ΜΕΛΟΣ Α.Δ.Ε.Δ.Υ

Κορυδαλλός, 17 Μάη 2011

Αριθ. Πρωτ. 162

Προς: Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
κ. Χάρη Καστανίδα

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΩΡΑΡΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κύριε Υπουργέ,

Με το σχέδιο νόμου που έχει κατατεθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και συγκεκριμένα «Για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και λοιπές Διατάξεις» επιχειρείται η κατάργηση και ουσιαστικά η αύξηση του ωραρίου εργασίας όλων των δημοσίων υπαλλήλων, μη εξαιρουμένων των δημοσίων υπαλλήλων για τους οποίους ίσχυε ειδικό ωράριο. Από την αύξηση αυτή εξαιρούνται μόνο οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων.

Ένας από τους χώρους οι οποίοι είχαν ειδικό ωράριο εργασίας είναι και οι εργαζόμενοι στις φυλακές. Οι λόγοι για τους οποίους ο κάθε χώρος είχε ειδικό ωράριο εργασίας ποικίλουν. Οι εργαζόμενοι στις φυλακές έχουν ειδικό ωράριο εργασίας γιατί τους έχουν αναγνωριστεί οι απόλυτα επικίνδυνες και ανθυγιεινές συνθήκες εργασίας. Η αναγνώριση αυτών των ειδικών συνθηκών, άρα και του ειδικού ωραρίου εργασίας ξεκίνησε προπολεμικά με Βασιλικά Διατάγματα. Έκτοτε όσες ρυθμίσεις και αν επακολούθησαν οι εργαζόμενοι στις φυλακές εξαιρούνταν πάντα, με αποτέλεσμα να είμαστε ο πρώτος χώρος εργαζομένων, ο οποίος είχε διαφορετικό ωράριο εργασίας από όλους τους άλλους δημοσίους υπαλλήλους.

Όπως πολύ καλά γνωρίζετε εξαιρουμένου ενός μεσοδιαστήματος από το 1977 έως 1989, οι συνθήκες εργασίας στο χώρο μας αντί να βελτιώνονται, επιδειωνόταν διαρκώς. Οι 5.500 κρατούμενοι του 1988 σήμερα έχουν φτάσει περίπου τους 12500 κρατούμενους. Τους εγκληματίες τιμής, τους κλέφτες, τους γαμπρούς και τους εγκληματούντες για κτηματικές διαφορές τους διαδέχτηκαν οι ληστείες μετά φόνου, οι πολυτοξικομανείς, οι μπράβοι και οι εκβιαστές, το οργανωμένο έγκλημα, η τρομοκρατία και η κάθε λογής βαρυσυντηματικές

λαθρομετανάστες ή μη που πέρα από την παραβατική τους συμπεριφορά κουβαλούν μαζί τους και τις νόσους που επιδημούν στις χώρες τους και που εδώ και 50 χρόνια είχαν εξαφανιστεί από τη δική μας. Στις Ηπατίτιδες, φυματιώσεις, ψωριάσεις και άλλες άκρως μεταδοτικές και μολυσματικές νόσους προστέθηκε και το HIV. Αυτή λοιπόν η πανσπερμία παραβατικών συμπεριφορών με αλλόκοτες μορφές βίας και εγκληματικής δραστηριότητας που όλος ο λαός μας παρακολουθεί αποσβολωμένος από τα καθημερινά δελτία ειδήσεων, έφτασαν σε σημείο να σας απασχολήσουν μόλις χθες και σε επίπεδο υπουργικού συμβουλίου. Αυτή λοιπόν η εγκληματικότητα, κύριε Υπουργέ, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, όχι μόνο συνεχίζετε μέσα στο χώρο των φυλακών με τη σύλληψη των όποιων παραβατών, αλλά εδώ κορυφώνεται.

Οι συμπλοκές μεταξύ των κρατούμενων για παραβατικούς λόγους ενισχυόμενες και από εθνικές διαφορές είναι σχεδόν καθημερινό φαινόμενο. Πολλές φορές η βία αυτή εκφράζεται εναντίον του φυλακτικού προσωπικού, τόσο κατά την άσκηση των καθηκόντων τους όσο και εκτός υπηρεσίας. Αρκετοί είναι οι συνάδελφοί μας που έχουν ξυλοκοπηθεί από κρατούμενους ή έχουν τραυματιστεί στην προσπάθειά τους να αποτρέψουν συμπλοκές μεταξύ κρατούμενων ή να αντιμετωπίσουν περιπτώσεις όπως οι στάσεις και οι εξεγέρσεις, οι απειλές, λαιμοβολές και εκβιασμοί είναι και αυτοί σε καθημερινή βάση. Αποκορύφωμα και θα το θυμάστε βέβαια ήταν η απόπειρα ανθρωποκτονίας εναντίον του συναδέλφου μας Σπύρου Λαχανά, ο οποίος πυροβολήθηκε από δύο αλλοδαπούς πρώην κρατούμενους ευθύς μόλις αποχώρησε από την υπηρεσία και έξω από την πόρτα του σπιτιού του. Ο συνάδελφος θα παραμείνει παράλυτος και σε αναπηρικό καροτσάκι για όλη την υπόλοιπη ζωή του και είναι μόλις 30 ετών.

Κύριε Υπουργέ,

Ο φόρτος εργασίας είναι τεράστιος, τα χαρακτηριστικά της καθημερινής λειτουργίας της φυλακής απάνθρωπα και αδιανόητα. Έχουμε ήδη φτάσει στα όριά μας. Οι αναρρωτικές άδειες και όχι από αυτές που συνηθίζονται στον δημοσιοϋπαλληλικό χώρο, από ψυχιάτρους και άλλους συναφείς λόγους είναι το πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα. Στη κατάσταση αυτή έχουμε ήδη φτάσει εργαζόμενοι 06:45 ώρες ημερησίως και 35 ώρες εβδομαδιαίως. Ειλικρινά πιστεύετε ότι μπορούμε να αντέξουμε ώστε να εργαζόμαστε 40 ώρες εβδομαδιαίως?

Ήδη η μη εξαίρεση μας από τη γενική αρχή για νέους διορισμούς, για κάθε πέντε συνταξιοδοτούμενους ένα διορισμός, έχει δημιουργήσει σοβαρότατα προβλήματα, το αντιμετωπίσατε και εσείς άλλωστε πρόσφατα, με την αδυναμία στελέχωσης της νέας φυλακής που άνοιξε στην Νιγρίτα Σερρών. Για όσους αναληθώς πιστεύουν ότι η αύξηση των ωρών εργασίας θα απαντήσει σε αυτό το πρόβλημα κάνουν τεράστιο λάθος. Οι εργαζόμενοι στις φυλακές με αυτό το ωράριο εργασίας δουλεύουν μεν 06:45 ώρες ημερησίως, αλλά 21 έως 22 μέρες τον μήνα. Με το νέο ωράριο μπορεί να δουλεύουν μία ή μιάμιση ώρα

παραπάνω, αλλά αναγκαστικά πλέον θα δουλεύουν 18 ημέρες τον μήνα (το γνωστό 8/24 που εφαρμόζεται στην εξωτερική φρουρά με τα γνωστά αποτελέσματα).

Είναι φανερό λοιπόν ότι η υποτιθέμενη εξοικονόμηση ημερήσιου χρόνου εργασίας ακυρώνεται από την μηνιαία μείωση των ημερών εργασίας. Το να παραμείνουν οι ίδιες ημέρες εργασίας με 8 ώρες εργασίας ημερησίως, αντιλαμβάνεστε ότι με τις συνθήκες που επικρατούν και οι οποίες στην πράξη έχει αποδειχτεί ότι δεν βελτιώνονται αλλά διαρκώς επιδεινώνονται είναι μία πρόταση που απευθύνεται σε υπεράνθρωπους. Στην πράξη όμως έχουμε ένα καταπονημένο και αποδεκατισμένο «στρατό».

Είμαστε σίγουροι ότι καταλαβαίνετε απόλυτα αυτά που σας λέμε, ακόμα και μέσα από αυτή την περιγραφή που ο εγωισμός μας δεν μας αφήνει να γίνει πιο λεπτομερής και εκτενέστερος (άλλωστε από τις κατά καιρούς τοποθετήσεις σας στα Συνέδρια της Ομοσπονδίας μας έχει διαφανεί ότι όχι απλά γνωρίζετε τι συμβαίνει αλλά γνωρίζετε ακόμα και τις προεκτάσεις τους).

Ζητάμε λοιπόν τη συμπαράστασή σας στο να εξαιρεθούμε από αυτήν την εργασιοκτόνο σε ότι μας αφορά αύξηση των ωρών εργασίας και την κατανόησή σας σε ότι αφορά τις όποιες αγωνιστικές μας κινητοποιήσεις, αφού πιστεύουμε ότι ο αγώνας μας θα είναι κοινός. Εμείς επικουρικά και για τις δικές σας ενέργειες αναφέρουμε στο παρόν υπόμνημα θέσεις και προτάσεις Παγκόσμιων Οργανισμών, Ευρωπαϊκών Οδηγιών (όλοι οι Ευρωπαίοι συνάδελφοι μας εργάζονται με μειωμένο ωράριο σε σχέση με τους υπόλοιπους υπαλλήλους), καθώς και διαχρονικές νομοθετικές ρυθμίσεις που έγιναν στην χώρα μας που αναγνώρισαν και επιβεβαιώνουν το ιδιαίτερο της εργασίας, τις ειδικές, επικίνδυνες και ανθυγιεινές συνθήκες που εργαζόμαστε, λόγω των οποίων προέκυπτε το ειδικό ωράριο.

Απλά θα προσθέσουμε ότι η αύξηση του ωραρίου εργασίας για το φυλακτικό προσωπικό δεν προσφέρει σε καμιά περίπτωση ούτε στην απολύτως σωστή πολιτική στόχευση της καλύτερης εξυπηρέτησης του κοινού, αφού ο κλάδος φύλαξης ουδεμία σχέση έχει με την εξυπηρέτησή του και λειτουργεί ούτως ή άλλως σε 24ωρη βάση.

Σας παραθέτουμε τις οδηγίες, συστάσεις και τις νομοθετικές ρυθμίσεις που σας προαναφέραμε:

- ✓ Η απόφαση του Συμβουλίου του Ο.Η.Ε 663 (XXIV) στις 31 Ιουλίου 1957 και 2076 (LXII) στις 13 Μαΐου 1977 με τίτλο **«Σύνολο Στοιχειωδών Κανόνων Μεταχείρισης των Κρατουμένων»**, η οποία δημοσιεύτηκε μεταφρασμένη στα Ελληνικά στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το 1964 και η οποία ρητά αναφέρει ότι **«αι αποδοχαί και τα λοιπά ευεργετήματα της σταδιοδρομίας του δεν πρέπει να συνδέονται αυθαιρέτως με τας των λοιπών δημοσίων υπαλλήλων, αλλά να υπολογίζονται εν συναρτήσει προς την εργασίαν τους ... εργασίαν πολυσύνθετον και σκληράν, προσομοιάζουσαν δε προς μίαν σοβαρότατη κοινωνική υπηρεσίαν»**. Επιπλέον, χαρακτηριστικά υπογραμμίζει ότι **«...Η αμοιβή του προσωπικού δέον να είναι επαρκής ίνα καταστή δυνατή η**

πρόσληψις και διατήρησις εν τη υπηρεσία καταλλήλων ανδρών και γυναικών. Τα πλεονεκτήματα της σταδιοδρομίας και οι όροι της υπηρεσίας δέον να καθορίζονται εν συσχετισμώ προς την κοπιώδη φύσιν της εργασίας».

- ✓ Η σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης Νο R (87) 3 της 12^{ης} Φεβρουαρίου 1987 και συγκεκριμένα οι Ευρωπαϊκοί Σωφρονιστικοί Κανόνες Μέρος 3^ο παρ. 51 έως 58 όπου αναφέρεται ρητά ότι **«η αμοιβή πρέπει να είναι επαρκής ώστε να επιτρέπει την προσέλκυση και την διατήρηση στην υπηρεσία των κατάλληλων ανδρών και γυναικών, τα πλεονεκτήματα της σταδιοδρομίας και οι εργασιακές συνθήκες πρέπει να καθορίζονται σε συνάρτηση με τον επίπονο χαρακτήρα της εργασίας».**
- ✓ Η σύσταση Rec(2006)2 της Επιτροπής των Υπουργών των Κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετική με τους αναθεωρημένους Ευρωπαϊκούς Σωφρονιστικούς Κανόνες, η οποία υιοθετήθηκε από την Επιτροπή των Υπουργών στις 11/01/2006 κατά την 952^η συνάντησή τους. Μεταξύ άλλων στον κανόνα 79.1 τονίζεται ότι **«οι αποδοχές πρέπει να είναι επαρκείς για την προσέλκυση και διατήρηση κατάλληλου προσωπικού».** Επίσης, στον 79.2 υπογραμμίζεται ότι **«προνόμια και συνθήκες απασχολήσεως θα εκφράζουν την απαιτητική φύση της εργασίας...».**
Επιπλέον, ο κανόνας υπ' αριθμόν 8 αναφέρει ότι **«το σωφρονιστικό προσωπικό επιτελεί ένα σπουδαίο δημόσιο λειτούργημα και η πρόσληψη, η εκπαίδευση και οι συνθήκες εργασίας των μελών του θα πρέπει να καθιστούν ικανά να διατηρούν υψηλές προδιαγραφές στην φροντίδα τους για τους κρατούμενους».**
- ✓ Ο οδηγός για τον εκπαιδευτή σε υπαλλήλους φυλακών σχετικά με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα που έχει εκδώσει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και ο αρμόδιος Ειδικός Γραμματέας για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Νέα Υόρκη 2005) και στον οποίο αναφέρονται στο κεφάλαιο 12 (σελ. 181) οι βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν τους εργαζομένους σε φυλακές. Μεταξύ αυτών αναφέρεται ότι **«η εργασία στις φυλακές είναι μία κοινωνική εργασία εξαιρετικής σημασίας»** και ότι **«το προσωπικό πρέπει να είναι πλήρους δημόσιας απασχόλησης, οι μισθοί να είναι ανάλογοι για να προσελκύουν το προσωπικό (άνδρες και γυναίκες και να έχουν ευνοϊκά οφέλη απασχόλησης και όρους για την υπηρεσία τους».**
- ✓ Τον Α.Ν 1854/23-6-1951 (ΦΕΚ Α αρ. 182) άρθρο 15 παρ. 3 όπου προκειμένου για την ρύθμιση των πολιτικών συντάξεων του δημοσίου **«το προσωπικόν φυλάξεως των Φυλακών... το ποσόν της συντάξεως προσαυξάνεται κατά 10/50 του συντάξιμου μισθού εφ' όσον έχουσι συμπληρώσει 20 ετών πραγματικήν υπηρεσίαν».**
- ✓ Ο νόμος υπ' αριθμ. 283/22-3-1976 (ΦΕΚ Α' 66/22-3-1976) άρθρο 5 όπου χορηγεί το επίδομα ειδικών συνθηκών εργασίας και ορίζει ότι **«εις το προσωπικόν των Σωφρονιστικών και Αναμορφωτικών Καταστημάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης**

παρέχεται από 1^{ης} Ιανουαρίου 1976, επίδομα ειδικών συνθηκών εργασίας εκ δραχμών επτακοσίων (700) μηνιαίως ανεξαρτήτως βαθμού».

- ✓ Το Π.Δ 904/11-12-1978 (ΦΕΚ Α' 217/11-12-1978) άρθρο 2 παρ. 6 με το οποίο διατηρείται το παραπάνω επίδομα ειδικών συνθηκών εργασίας και συγκεκριμένα ορίζει *«Εις το προσωπικόν των Σωφρονιστικών και Αναμορφωτικών Καταστημάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, παρέχεται επίδομα ειδικών συνθηκών, υπολογιζόμενον εις ποσοστόν 7% επί του βασικού μηνιαίου μισθού του 6^{ου} βαθμού της διοικητικής ιεραρχίας, δι' άπαντας τους δικαιούχους τούτου ανεξαρτήτως κατεχομένου βαθμού».*
- ✓ Ο Νόμος 1419/14-3-1984 (ΦΕΚ Α' 28/14-3-84) άρθρο 33 όπου αναγνωρίζονται οι ειδικές δυσμενείς συνθήκες εργασίας του διοικητικού και φυλακτικού προσωπικού των φυλακών και μειώνει τον χρόνο εργασίας κατά τρεις ώρες εβδομαδιαίως. Συγκεκριμένα προστίθεται η παράγραφος 15 που ορίζει *«Προκειμένου περί διοικητικού και φυλακτικού προσωπικού φυλακών, σωφρονιστικών και θεραπευτικών καταστημάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης οι κατά την παράγραφο 5 περίπτωση α' του παραπάνω άρθρου οριζόμενες καθ' εβδομάδα ώρες εργασίας δύναται κατεξαίρεση, λόγω των ειδικών δυσμενών συνθηκών εργασίας του ως άνω προσωπικού, να μειούνται κατά τρεις (3) ώρες με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Δικαιοσύνης».*
- ✓ Η Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α) 30482 (ΦΕΚ Β' 200/2-4-1984) που ορίζει σαφέστατα τον **εβδομαδιαίο χρόνο εργασίας του διοικητικού και φυλακτικού προσωπικού** Φυλακών, Σωφρονιστικών και Αναμορφωτικών Καταστημάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης **σε 34,5 ώρες.**
- ✓ Ο Νόμος 1505/8-12-1984 (ΦΕΚ Α' 194/8-12-84) όπου στο άρθρο 14 παρ. 3 συστήνεται ειδική επιτροπή προκειμένου να γνωμοδοτήσει για την **θέσπιση μέτρων προστασίας των εργαζομένων σε ανθυγιεινές και επικίνδυνες εργασίες.**
- ✓ Το πρακτικό της **Επιτροπής Εμπειρογνομόνων** του άρθρου 14 παρ.3 του Ν.1505/84 για την ανθυγιεινότητα και επικινδυνότητα των εργαζομένων στις φυλακές, τα Σωφρονιστικά και θεραπευτικά καταστήματα και τα ιδρύματα αγωγής ανηλίκων με αριθ. Πρωτ. του Υπουργείου Οικονομικών, Γ.Λ.Κ., 22^η Δ/ση 2029267/3578/0022 της 7^{ης} Απριλίου 1989 με το οποίο **«κρίνεται ομόφωνα να δοθεί στο προσωπικό των φυλακών ειδικό επίδομα διότι η εργασία τους είναι επικίνδυνη και ανθυγιεινή και γιατί η εργασία αυτών συνηγορεί στην εμφάνιση επαγγελματικών ασθενειών».**
- ✓ Η Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α) 55828/89 (Φ.Ε.Κ Β' 440/6-6-1989) του Υπουργού Προεδρίας και του Υπουργού Οικονομικών που υιοθετεί την απόφαση της παραπάνω επιτροπής και χορηγεί το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και συγκεκριμένα λέει **«χορηγούμε επίδομα Επικίνδυνης και Ανθυγιεινής**

εργασίας στους εργαζομένους στις Φυλακές, Σωφρονιστικά και Θεραπευτικά Καταστήματα και Ιδρύματα Αγωγής Ανηλίκων, από 1^{ης} Ιανουαρίου 1990 και σε ποσοστό ίσο με το 33% στο βασικό μισθό του 28^{ου} Μ.Κ του Ν.1505/1984».

- ✓ Ο Νόμος 1902/17-10-1990 (ΦΕΚ Α αρ. 138) άρθρο 2 παρ. 2-ε όπου προκειμένου για την ρύθμιση των συνταξιοδοτικών θεμάτων των δημοσίων υπαλλήλων **εξαιρείται από τα γενικά όρια συνταξιοδότησης, τα όρια ηλικίας και για τα έτη υπηρεσίας «το φυλακτικό προσωπικό των καταστημάτων κράτησης (γενικών, ειδικών, θεραπευτικών), που ασχολείται με την επίβλεψη και φύλαξη των κρατουμένων ... και για τους παιδονόμους των ιδρυμάτων αγωγής ανηλίκων».**
- ✓ Ο Νόμος 2470/21-3-97 (ΦΕΚ Α' τ.40/21-3-1997) άρθρο 10 παρ.1.α και ζ όπου καταρχήν διατηρείται το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και ενοποιούνται τα επιδόματα επιφυλακής, ετοιμότητας και στολής, καθώς και παροχής κινήτρου προσέλκυσης και παραμονής μόνο για το προσωπικό των σωφρονιστικών και αναμορφωτικών καταστημάτων, ονομαζόμενο σε ειδικό επίδομα προσωπικού σωφρονιστικών και αναμορφωτικών καταστημάτων του Υπ. Δικαιοσύνης.
- ✓ Ο Νόμος 2768/99 (Φ.Ε.Κ Α' 273/8-12-1999) άρθρο 34 παρ.3 όπου αυξάνεται το ποσό του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και συστήνεται Ειδική Επιτροπή για την θέσπιση περαιτέρω μέτρων προστασίας των εργαζομένων σε ανθυγιεινές και επικίνδυνες απασχολήσεις ή χώρους και να προσδιοριστεί ο βαθμός επικινδυνότητας και ανθυγιεινότητας.
- ✓ Η έκθεση της Ειδικής Επιτροπής για τη μελέτη μέτρων προστασίας των εργαζομένων σε ανθυγιεινές και επικίνδυνες απασχολήσεις στο Δημόσιο (Σεπτέμβριος 2001), στην οποία αφού εξετάζονται οι γενικότερες συνθήκες εργασίας, οι παράγοντες ανθυγιεινότητας και επικινδυνότητας, οι βιολογικοί, φυσικοί, ψυχολογικοί και κοινωνικοί παράγοντες οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι συμπεριλαμβάνονται στην επικίνδυνες και ανθυγιεινές απασχολήσεις της Επιτροπής.
- ✓ Τα Πρακτικά της Βουλής των Ελλήνων της συνεδρίασης ΡΕ', Σύνοδος Β' την Παρασκευή 17 Μαρτίου 2006 όπου ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών προκειμένου για τον θεσμό των Βαρέων και Ανθυγιεινών επαγγελματιών δηλώνει ότι **«ορισμένες κατηγορίες απασχολούμενων στο δημόσιο, όπως φύλακες φυλακών ... και άλλοι, επειδή έχει κριθεί ότι η υπηρεσία τους παρέχεται κάτω από δύσκολες και ανθυγιεινές συνθήκες, λαμβάνουν ορισμένες προϋποθέσεις προσαύξησης της σύνταξής τους κατά 3/35, δηλαδή τρία πλασματικά έτη, όπως φύλακες φυλακών, προβλέπεται η καταβολή της σύνταξής τους ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας».**
- ✓ Το έγγραφο του **Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού**, Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας με αριθ. πρωτ. 11509/23-12-2008 και το οποίο απαντούσε σε προγενέστερο ερώτημα που είχε καταθέσει ο Σύλλογος Υπαλλήλων Ειδικού Καταστήματος Κράτησης Νέων Αυλώνα

σχετικά με περιστατικά φυματίωσης που είχαν καταγραφεί σε κρατούμενους της φυλακής. Το έγγραφο αυτό ξεκαθαρίζει ότι **«λόγω του χαμηλού βιοτικού και μορφωτικού επιπέδου κρατουμένων από την Αφρικανική Ήπειρο, δεν μπορεί να διαβεβαιώσει κανείς ότι ο πληθυσμός αυτός έχει εμβολιασθεί»**. Επιπλέον, στο ίδιο έγγραφο επισημαίνεται ότι από την εμπειρία και τα προγράμματα που έχει υλοποιήσει ο Ερυθρός Σταυρός σε τέτοιου είδους πληθυσμούς (μετανάστες, πρόσφυγες κλπ.) στην Ελλάδα, έχουν καταγραφεί σημαντικά ποσοστά σε λοιμώδη μεταδοτικά νοσήματα (ηπατίτιδες, HIV κλπ.). Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις *συνθήκες συγχρωτισμού που επικρατούν στα καταστήματα κράτησης προκειμένου για την διάγνωση και αντιμετώπιση της φυματίωσης*.

- ✓ Το έγγραφο του **Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων** (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ), του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης, με αριθ. πρωτ. 4397/5-11-2008 με θέμα *«προφύλαξη υπαλλήλων/κρατουμένων του Ειδικού Καταστήματος Κράτησης Νέων Αυλώνων από μεταδοτικές ασθένειες»* και στο οποίο χαρακτηρίζονται ρητά **«οι υπάλληλοι του καταστήματος ως ομάδα υψηλού κινδύνου (κλειστός πληθυσμός)»**. Επιπλέον, στο ίδιο έγγραφο δίνονται γενικές οδηγίες προκειμένου για την προφύλαξη του προσωπικού ανάλογα με τον τρόπο μετάδοσης διαφόρων μολυσματικών ασθενειών, κυρίως λόγω των συνθηκών συγχρωτισμού των κρατουμένων.
- ✓ Το υπ' αριθμό 10888/17-12-2008 έγγραφο του **Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων**, του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Γραφείο Νοσοκομειακών Λοιμώξεων, Μικροβιακής Αντοχής και Στρατηγικής χρήσης αντιβιοτικών περί **«ενημέρωσης για πιθανές ασθένειες ατόμων που κρατούνται στο Ειδικό Κατάστημα Κράτησης Νέων Αυλώνων»** Στο έγγραφο αυτό υπάρχει πληρέστατη ενημέρωση για τις ασθένειες ατόμων από τρίτες χώρες σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων των Η.Π.Α για τροφιμογενή και υδατογενή νοσήματα, νοσήματα από έντομα, αιματογενή νοσήματα και διάφορα άλλα που εμφανίζονται συχνά. Τέλος, συνιστάται για μία ακόμη φορά η επαγρύπνηση του προσωπικού και γίνεται μνεία να ληφθούν ιδιαίτερες προφυλάξεις.
- ✓ Το βιβλίο των **Cooper & Eaker, Ζώντας με το Στρες (Living with Stress**, Penguin Books, 2002), στο οποίο καταγράφονται αναλυτικά οι αρνητικές επιπτώσεις του στρες στην υγεία των υπαλλήλων.
- ✓ Οι στατιστικές μελέτες του **Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (World Health Organization)** για την υγεία στις φυλακές, στις οποίες καταγράφονται τα υψηλά ποσοστά μόλυνσης κρατουμένων από HIV/AIDS, φυματίωσης, ναρκωτικών, ψυχικής υγείας, συννοσηρότητας ασθενειών και υπεσυνωστισμού. Σημειώνεται ο υψηλός

κίνδυνος μόλυνσεως του προσωπικού από τους κρατούμενους, λόγω της άμεσης επαφής που έρχονται σε καθημερινή βάση.

- ✓ Την μελέτη του **Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, Γραφείο για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα** (United Nations, Office on Drugs and Crime) με τίτλο «**HIV και AIDS σε χώρους κράτησης (HIV and AIDS in place of detentions)**», σε συνεργασία με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και η οποία αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για τους εργαζόμενους στις φυλακές και την προστασία τους από τις μολυσματικές ασθένειες των κρατουμένων.

Η μελέτη αυτή διατυπώνει σαφέστατα την ανάγκη προστασία των σωφρονιστικών υπαλλήλων από τα λοιμώδη νοσήματα και καλεί τις διοικήσεις των φυλακών στην άμεση λήψη μέτρων (όπως π.χ ο προστατευτικός εξοπλισμός και η διαρκής εκπαίδευση). Περαιτέρω δίνονται αναλυτικά οδηγίες και μέτρα για την όσο το δυνατόν ασφαλέστερη προστασία των φυλάκων για την αποφυγή μόλυνσεων, την αντιμετώπιση περιστατικών βίας, τις εκροές αίματος και βιολογικών υγρών των κρατουμένων, την διεξαγωγή ερευνών στους χώρους κράτησης, το ξεκλείδωμα και το κλείδωμα των κελιών και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν μετά την έκθεση ενός φύλακα με νοσούμενο κρατούμενο.

Τέλος, στην ίδια μελέτη υπογραμμίζεται για μία ακόμη φορά ο υψηλός κίνδυνος μόλυνσεως του προσωπικού. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι: «...**οι ασθένειες που είναι ευρύτατα διαδεδομένες στις φυλακές και οι οποίες μεταδίδονται πολύ πιο εύκολα σε σχέση με το HIV (ιδιαίτερα η φυματίωση) συνιστούν μία πραγματική απειλή, όχι μόνο για τα ίδια μέλη του προσωπικού των φυλακών, αλλά και για τις οικογένειές τους και το ευρύτερο επίσης, κοινωνικό σύνολο**».

- ✓ Το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας με τίτλο «**Η Υγεία στις Φυλακές, Οδηγός για τα στοιχειώδη της υγείας των φυλακών**» (Κοπεγχάγη 2007) και συγκεκριμένα η μελέτη του **Heiner Bogemann με τίτλο «Η προαγωγή της υγείας και η διαχείριση του άγχους των σωφρονιστικών υπαλλήλων**». Στην μελέτη αυτή τονίζεται ιδιαίτερα το φαινόμενο της **εργασιακής εξάντλησης (burnout)** στους σωφρονιστικούς υπαλλήλους, ο αυξημένος αριθμός αναρρωτικών αδειών, η κατανάλωση αλκοόλ, τα ψυχολογικά και σωματικά προβλήματα. Αυτά έχουν ως συνέπεια την πρόωρη συνταξιοδότηση των εργαζομένων στις φυλακές. Επιπλέον, καταγράφονται οι παράγοντες κινδύνου και άγχους στους σωφρονιστικούς υπαλλήλους όπως η βία και ο υπερπληθυσμός των κρατουμένων.
- ✓ Η αναφορά προς την Ελληνική Κυβέρνηση από την επίσκεψη στην Ελλάδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της απάνθρωπης μεταχείρισης (CPT) 17 έως 29 Σεπτεμβρίου 2009, όπου μεταξύ άλλων καταγράφονται

τα μεγάλα ποσοστά υπερπληθυσμού κρατουμένων, το ανασφαλές και επικίνδυνο περιβάλλον μέσα στις φυλακές, τόσο για τους κρατουμένους όσο και για το προσωπικό.

- ✓ Η πρόσφατη έκθεση του **Ειδικού Εισηγητή του Ο.Η.Ε για τα βασανιστήρια κ. Manfred Nowak**, από την επίσκεψη που πραγματοποίησε από τις 10 έως 20 Οκτωβρίου 2010 σε διάφορα Ελληνικά Καταστήματα Κράτησης, στην οποία αναφέρει ότι **«παρά τις δύσκολες συνθήκες εργασίας των φυλάκων στις ελληνικές φυλακές, οι περισσότεροι τηρούν μία επαγγελματική στάση απέναντι στους κρατουμένους»**. Στην ίδια έκθεση ο Ειδικός Εισηγητής υπογραμμίζει τον μεγάλο υπερπληθυσμό που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές φυλακές *«μερικές από τις οποίες αναγκάζονται να φιλοξενούν τρεις φορές περισσότερους κρατουμένους από τη δυναμικότητά τους»*.
- ✓ Τα συμπεράσματα του **Πανευρωπαϊκού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων με αφορμή την Ευρωπαϊκή Ημέρα Δράσης για τον υπερπληθυσμό των φυλακών** στις 28/2/2008. Από αυτήν την δράση δημοσιοποιήθηκαν στοιχεία που καταδεικνύουν τις σκληρές και στρεσογόνες συνθήκες εργασίας των εργαζομένων στις Ευρωπαϊκές φυλακές, το φαινόμενο της εργασιακής εξουθένωσης των φυλάκων, τα υψηλά ποσοστά ασθενειών, ο υψηλός κίνδυνος μετάδοσης μολυσματικών ασθενειών από κρατουμένους προς το προσωπικό, το χαμηλό προσδόκιμο ζωής των υπαλλήλων των φυλακών σε σχέση με τους υπόλοιπους δημόσιους υπαλλήλους, η υποστελέχωση και ο υπερπληθυσμός κρατουμένων.
- ✓ Ανάλογα συνέδρια από την Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία έχουν οργανωθεί το 2005, το 2006, το 2008 και προσφάτως το 2010, στα οποία οι Ομοσπονδίες Εργαζομένων στις φυλακές ανταλλάσσουν απόψεις, προβληματισμούς και λύσεις για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με το **Διεθνές Κέντρο για τις σπουδές στις φυλακές (International Centre for Prison Studies, King's College, London)**, η Ελλάδα καταγράφεται ως μία χώρα με αρκετά μεγάλα ποσοστά υπερπληθυσμού των κρατουμένων και μία από τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές χώρες στον τομέα αυτό λόγω εισροής λαθρομεταναστών.
- ✓ Τη μελέτη – επιστημονική έκθεση των Δρ Γιώργου Κουλιεράκη και του Ομότιμου Καθηγητή Δημοσθένη Αγραφιώτη της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας που έγινε το 2009 σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Σωφρονιστικών Υπαλλήλων Ελλάδας, για τις επιπτώσεις του εργασιακού περιβάλλοντος της φυλακής στην υγεία των υπαλλήλων των καταστημάτων κράτησης, που επιβεβαιώνει τις συνθήκες σύγκρουσης του προσωπικού κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και την επιβάρυνση της σωματικής και της ψυχικής υγείας του.

- ✓ Το Χρονικό των Στάσεων και Εξεγέρσεων στις Ελληνικές Φυλακές από το προσωπικό αρχείο του Προέδρου της Ομοσπονδίας μας Αντ. Αραβαντινού, και τα κοινοποιηθέντα προς την ΟΣΥΕ έγγραφα των πρωτοβαθμίων ενώσεων, το οποίο συνημμένα υποβάλλεται με το παρόν υπόμνημα.

Ανακεφαλαιώνοντας, με το υπό συζήτηση Σχέδιο Νόμου και την ενδεχόμενη αύξηση του ωραρίου εργασίας μας, ουσιαστικά καταργούνται όχι μόνο Νόμοι και Διατάγματα του Ελληνικού Κοινοβουλίου που διαχρονικά αναγνώριζαν και διασφάλιζαν ειδικά ωράρια εργασίας για τους υπαλλήλους μέσα στις φυλακές και τα ιδρύματα, αλλά πολύ περισσότερο καταστρατηγούνται και παραβλέπονται αποφάσεις και συστάσεις Διεθνών Οργανισμών όπως του ΟΗΕ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ζητούμε τη ρητή εξαίρεση από το σχέδιο νόμου και την συνέχιση της εφαρμογής του ειδικού ωραρίου των εργαζομένων μέσα στα Καταστήματα Κράτησης, Ειδικά Καταστήματα Κράτησης Νέων, Θεραπευτικά, Νοσηλευτικά και Ψυχιατρικά Καταστήματα Κράτησης, Ιδρύματα Αγωγής και της ΚΑΥΦ όλης της χώρας, δηλαδή του προσωπικού που αριθμητικά δεν υπερβαίνει τους τρεις χιλιάδες (3.000) εργαζομένους, η πλειοψηφία των οποίων είναι του κλάδου ΔΕ Εσωτερικής Φύλαξης (δηλ. φυλακτικό προσωπικό).

Καλό μας Αγώνα!

Μετά τιμής,

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΡΑΚΙΤΣΟΣ